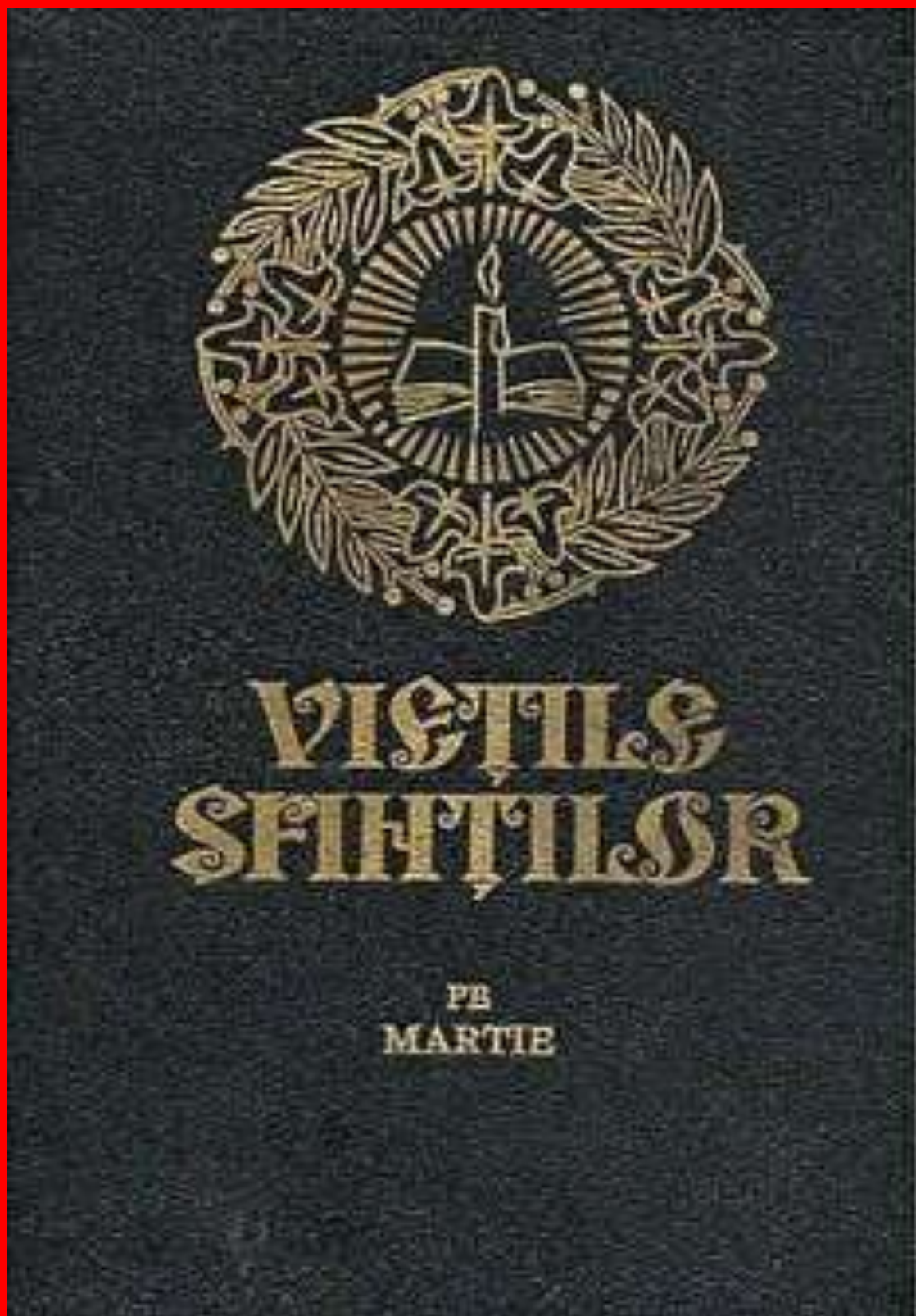

TEZAU LITURGIC
1 MARTIE

VIATA
SF. CUVIOASE-
MUCENITE
EVDOCHIA
DE LA
HELIOPOLIS-LIBAN

ROMAN, 1995

1 martie

Viața și pătimirea Cuvioasei Mucenițe Evdochia

Pe vremea lui Traian împăratul (98-117), în cetatea ce se numește Iliopolis, care este în Siria cea dinăuntru, în stăpînirea Feniciei din Liban, care se mărginește cu țara evreiască, trăia o fecioară anume Evdochia, cu neamul și cu credința samarineancă, slujitoare a diavolului, locaș și unealtă preacumplită. Și era atît de frumoasă și cu chip minunat, încît nu putea nici un zugrav să-i înfățișeze frumusețea ei deplin. Astfel Evdochia, înșelînd pe mulți ca și cu un laț, îi vîna și la pierzare, prin frumusețe, îi atrăgea, aducînd bogățiile țărilor lor în ale sale vistierii nedrepte prin sîrguitoare necurăție trupească.

Străbătînd despre dînsa vestea pretutindeni, mulțime de tineri de bun neam și stăpînitori de prin alte țări și de prin cetăți se adunau la Iliopolis, ca și cum ar avea alte treburi; dar de fapt, să vadă pe Evdochia și să se îndulcească de frumusețile ei.

Ea adunase multă bogăție prin faptele cele pline de păcate, încît puțin de nu se asemana cu vistieriile cele împărătești. Apoi prin îndelungată vreme și prin adunarea lucrurilor celor de mult preț se

afundase în necurata viață cu sufletul. Prin învîrtoșarea ini-mii atît de mult se împietrise, încît nici o altă putere, fără numai cea dumnezeiască, nu a putut tămădui durerea sufletească a păcătoasei celei deznădăjduite.

După aceea a venit vremea în care avea să sosească la dînsa mîna Păstorului cel bun, Care caută oile cele rătăcite. Și a cunoscut Făcătorul a Sa zidire stricată prin răutatea diavolului și a voit a o înnoi. Stăpînul cel adevărat al casei S-a îngrijit de roadele viei ce se aflau de față spre rănirea vrăjmașului. Cel ce stăpînește vistieriile cele cerești, S-a sîrguit a duce în veșnica comoară drahma care era pe pămînt în tină și se pierdea.

Păstorul bunătăților, spre Care nădăjduiesc dreptii, a chemat pe acea deznădăjduită samarineancă spre a Sa nădejde, iar pe diavolul l-a lăsat deșert, și pe cea care se tăvălea oarecînd ca un dobitoc în noroi, a făcut-o mieluşea fără întinăciune. Aceea care mai înainte a fost vas al necurăției s-a umplut de curăţenie. Groapa cea de noroi s-a făcut izvor limpede și veșnic. Rîul cel tulbure s-a prefăcut în iezer binemirositor. Necurăția puțului cel greu mirositor s-a făcut ca un alabastru prin mirul cel de mult preț. Și aceea care era ca o moarte sufletească a multora din oameni, multora le-a fost prici-nuitoare de

mîntuire. Iar începutul întoarcerii ei către Dumnezeu a fost într-acest fel:

Un monah oarecare binecredincios cu numele Gherman, venind din străinătate la al său locaş prin Iliopolis, a intrat în cetate, fiind seară, şi a rămas la un cunoscut creştin care-şi avea casa aproape de poarta cetăţii, chiar lângă peretele casei fetei aceleia pentru care ne este cuvîntul.

Acolo monahul acela, odihnindu-se puţin după obiceiul său, s-a sculat noaptea la cîntarea de psalmi. Şi după săvîrşirea rugăciunii sale a şezut şi, luîndu-şi cărticica ce o purta la sine, a citit multă vreme. În cărticică era scris despre înfricoşata judecată a lui Dumnezeu, cînd dreptii se vor lumina ca soarele întru Împărăţia cerului iar păcătoşii vor merge în focul cel nestins, unde în veci vor fi munciţi cumplit fără de sfîrşit. După rînduiala şi purtarea de grijă a lui Dumnezeu, Evdochia în acea noapte se odihnea singură în căsuţa sa de odihnă, care era lângă peretele casei în care monahul acela înnoptase şi se îndeletnicea la rugăciune şi la citire.

Cînd a început monahul cîntarea sa de psalmi, ea s-a deşteptat şi a ascultat toată citirea pînă în sfîrşit, şezînd în tăcere pe pat; pentru că auzea Evdochia toată citirea de vreme ce numai un perete

îi despărțea pe dînșii, iar monahul citea cu glas tare.

Ascultînd păcătoasa cele ce se citeau, foarte mult s-a umilit și a petrecut fără de somn pînă la ziuă, înspăimîntîndu-se cu inima; și se gîdea la mulțimea păcatelor sale, la înfricoșata judecată a lui Dumnezeu și la munca cea nesuferită a păcătoșilor.

Făcîndu-se ziuă și darul lui Dumnezeu deșteptînd-o spre pocăință, a trimis să cheme la sine pe monahul acela, care a citit noaptea din carte. Venind monahul, Evdochia l-a întrebat, zicînd: "Cine ești tu, omule, și de unde ai venit? Ce fel de viață ai și de ce credință ești? Spune-mi te rog tot adevărul, căci, auzind ceea ce s-a citit de tine în noaptea aceasta, foarte mult mă înspăimînt cu duhul și mă tulbur cu gîndul, de vreme ce am auzit lucruri înfricoșate și de mirare care pînă acum au fost neauzite de mine. Și de este adevărat că cei ce păcătuiesc se vor arunca în foc, apoi cine se va putea mîntui?"

Iar fericitul Gherman a zis către dînsa: "De ce credință ești tu, femeie, de vreme ce spui despre tine că niciodată n-ai auzit de înfricoșata judecată a lui Dumnezeu, nici puterea cuvintelor celor ce s-au citit n-ai priceput-o vreodată?"

Evdochia a zis: "Și cu patria și cu credința sînt samarineancă, iar cu bogăția cea peste măsură sînt îndestulată. Dar aceasta mai mult mă tulbură și mă înfricoșează, că am auzit cartea cea citită de tine strigînd: "Vai celor bogați!", îngrozindu-i cu focul cel nestins și veșnic. Dar eu cuvinte de acest fel niciodată n-am auzit în cărțile credinței noastre. De aceea mult m-am înspăimîntat de frică, auzind lucruri noi și neașteptate".

Fericitul Gherman a întrebato, zicînd: "Ai bărbat, femeie? Și de unde îți vine acea îndestulată bogăție, precum zici?" Ea a răspuns: "Eu nu am bărbat după lege; ci de la mulți bărbați am adunat bogățiile pe care le am. Și dacă bogații după moarte vor fi osîndiți la o muncă atît de grea și veșnică, apoi ce folos îmi este de bogățiile cele adunate fără de măsură?" A zis către dînsa Gherman: "Spune-mi adevărul, fără minciună, căci și Hristos al meu, Căruia Îi slujesc, este nemincinos: voiești să te mîntuiești fără de bogății și să trăiești în veselie și bucurie în veacul cel nesfîrșit? Ori împreună cu bogăția ta vrei să arzi cumplit în focul cel veșnic?"

Evdochia a zis: "Mult mai de folos îmi este să-mi cîștig fără de bogăție viața veșnică, decît să pier odată cu bogăția în foc și pe veci; însă mă minunez pentru ce va fi muncit astfel bogatul după moarte?"

Au doar Dumnezeu vostru se aprinde cu vreo mînie aspră și nemilostivă asupra bogaților?"

Gherman a zis: "Nu este așa, Dumnezeu nu se întoarce dinspre cei bogați, nici nu-i oprește a fi bogați. Dar dobîndirea cea nedreaptă a bogățiilor și cheltuirea lor în desfătări și poftele păcatelor le urăște. Iar dacă cineva își cîștigă bogății cu dreptate și cele cîștigate le cheltuiește prin faceri de bine, acela va fi fără de păcat și drept înaintea lui Dumnezeu. Pe cînd acela care adună bogăția din răpire și din nedreptate sau din orice fel de faptă a păcatului și o ascunde, nefiindu-i milă de săraci, nici dînd celor ce cer, nici îmbrăcînd pe cei goi, nici săturînd pe cei flămînzi, aceluia fără de milă îi va da munca cea cumplită a iadului".

Evdochia zise: "Au doar nedrepte ți se par a fi bogățiile mele?" Iar Gherman i-a răspuns: "Cu adevărat sînt prea nedrepte și prea urîte lui Dumnezeu, mai mult decît tot păcatul". Iar ea a zis: "Pentru ce așa? Căci eu pe mulți goi i-am îmbrăcat, multor flămînzi am dat hrană de saț, iar pe alții și cu aur i-am mîngîiat puțin. Deci, cum zici că este rea bogăția?"

Gherman a răspuns: "Ascultă-mă pe mine, cu luare aminte. Nimeni nu intră în baie să se spele și nu voiește să-și întineze trupul său, acolo unde

vede o apă necurată și tulbure, ci intră și se spală acolo unde vede o apă curată. Dar tu cum poți a te curăți cu fapte de milostenie din necurăția păcatului cea urâtă, tăvălindu-te de voia ta într-însa, iar apa cea curată a milostivirii lui Dumnezeu ai trecut-o cu vederea? Iată, cu adevărat, pe tine aceea întinăciune a faptelor tale necurate, ca apa potopului te va duce cu multă putere în prăpastia cea cu pucioasă și cu smoală care arde cu veșnica flacără a mîniei lui Dumnezeu. Pentru că bogățiile cu care ești îndestulată îi sînt urîte marelui Stăpîn și veșnicului Judecător ca cele ce sînt osîndite mai înainte de judecată, de vreme ce sînt adunate prin înșelăciune și desfrînare. Dar nu te folosește pe tine aceea că o păticeică mică, din cele multe bogății necurate, o dai uneori la puțini săraci. Pentru că mica plată a faptei celei bune o pierde mulțimea fără de măsură a faptelor rele, precum puțina mirosire bună, o biruiește duhoarea cea rea; și nici nu poți cîndva să cîștigi vreun dar, pînă ce încă de bunăvoie petreci în necurăție.

Nu te vei învrednici de milostivirea lui Dumnezeu, dacă nu vei lepăda mai întîi necurăția cea fără de măsură a desfrînării ce este în tine și nu o vei spăla decît prin pocăință și de nu te vei curăți și nu te vei împodobi cu lucruri drepte. Pentru că celui ce umblă prin spini cu picioarele desculțe i se rănesc picioarele de mulți ghimpi ascuțiți. Chiar de

ar scoate unii ghimpișori, însă cei mai mulți rămîn în trup și-l chinuiesc cu durere. Astfel și pe tine prea puțin te folosește a face cîndva puțină milostenie unui sărac, ca și cum ai pierde un păcat mic, cînd cei mai mulți spini ai păcatului rămîn înăuntrul conștiinței tale, spre muncirea ta cea mai cumplită. Pentru că Dumnezeu cel mîniat de tine, înfricoșatul și dreptul Izbînditor, te înfricoșează cu muncile veșnice și nesuferite, care sînt pregătite celor nepocăiți. Iar tu de vrei să mă asculți, te vei putea mîntui de muncile ce te așteaptă și vei cîștiga bucuria cea veșnică".

Evdochia a zis: "Robule al lui Dumnezeu Cel viu, rogu-te, șezi puțin cu mine și arată-mi cu de-amănuntul îndreptarea acelor lucrări prin care este cu putință cuiva a se învrednici de mila lui Dumnezeu. Ca și eu, urmînd acelora, să-mi pot cîștiga mîntuire prin chivernisirea cea dreaptă a bogățiilor, pentru că ai zis că Dumnezeu iubește împărțirea cea dreaptă și făcătoare de bine a bogățiilor. Căci pe mine nimic nu mă oprește a mă răscumpăra de acele munci pe care în ziua Judecării, precum grăiești, le vor lua cei ce sînt urîți de Dumnezeu.

Iată, cinstite părinte, am un mare număr de robi; pe aceia îi voi elibera încărcăți cu aur, cu argint și cu lucruri de mult preț. Iar tu mergi înainte la

Dumnezeul tău, poate prin a ta mijlocire va binevoi să primească acea aducere a mea și să-mi dea pentru aceea mîntuire".

A zis către dînsa Gherman: "Să nu socotești că Dumnezeu este după obiceiul omenesc și are trebuință de acele lucruri pămîntești, care la oameni sînt de mult preț. Pentru că El, fiind neasemănat și bogat mai mult decît toți împărații pămîntești, a sărăcit de voie pentru a noastră mîntuire, ca prin acea sărăcie să ne cumpere nouă mîntuire veșnică. Deci, acele bogății ce le ai, o, fiică, să le împarți neputincioșilor și săracilor, pentru că aceia sînt iubiți de Dumnezeu; iar pe cele ce le dă lor cineva, pe acelea Dumnezeu le socotește a fi date Lui. Pentru aceea, puțină avere vremelnică împărțită săracilor, o răsplătește cu cerești vistierii care niciodată nu se împuținează.

Astfel să faci tu, fiică; apropie-te de sfînta și mîntuitoarea baie a Botezului prin care spălîndu-te de tina tuturor păcatelor tale, vei fi de aici înainte curată și fără prihană, născută a doua oară prin darul Sfîntului Duh. Astfel vei cîștiga fericita moștenire în care te vei desfăta în lumină nestricăcioasă și veșnică care nu are întuneric, nici noapte și nici un fel de mîhniri și dureri și nici fapte rele. Și fii mielusea sfîntă în pajiștile cele cerești, pascîndu-te de Iisus Hristos, Mîntuitorul

nostru. În scurt zic, dacă voiești să te mîntuiești, fiică, fă cele ce te sfătuiesc eu și fericită vei fi în veci".

Răspuns-a Evdochia: "De nu s-ar fi adîncit în mîntea mea cuvintele cele ce s-au citit de tine și pe care le-am auzit bine în noaptea trecută, nu te-aș fi chemat aici. Deci, ia aur de la mine cît voiești și stai aici cîteva zile, învățîndu-mă creștineasca voastră credință și povățuindu-mă la fapta bună; ca împărțindu-mi bogățiile și averile mele și rînduindu-le toate precum se cuvine, să merg în urma ta, oriunde vei merge". A zis fericitul Gherman:

"Nu-mi trebuie aur. Destul îmi este nădejdea mîntuirii tale, pentru că pricina aceasta îmi este binecuvîntată mie ca să mai zăbovesc aici cîteva zile, nădăjduind a afla oaia cea pierdută și a o aduce în ograda lui Hristos. Deci, cu toate că mă grăbeam să merg spre locuința mea, însă voi mai sta aici puțin, pentru a te întoarce către Dumnezeu, dar tu să faci toate cele ce-ți zic. Cheamă pe unul din presbiterii creștini care este într-această cetate ca, învățîndu-te după rînduiala bisericească, să te boteze, pentru că aceea este cap și temelie a mîntuirii. Iar după aceea vor merge cu a lor rînduială și celelalte fapte cuviincioase ale plăcerii de Dumnezeu".

Auzind aceasta Evdochia de la fericitul bătrîn, a chemat pe una din slugile cele mai de cinste ale casei sale și i-a poruncit să meargă îndată la biserica creștină și să cheme de acolo pe preot, rugîndu-l să nu pregete a veni. Însă i-a poruncit să nu-i spună numele aceleia ce-l caută și pentru ce. Deci, sînguindu-se trimisul degrabă, a venit preotul, pe care văzîndu-l Evdochia, i s-a închinat pînă la pămînt și a sărutat cinstitele lui picioare. După aceasta i-a grăit: "Rogu-te pe tine, stăpîne, șezi puțin și spune-mi toate despre credința voastră; căci voiesc și eu să fiu creștină".

Preotul, mirîndu-se de acel grai, a întrebat-o: "De care credință ții și pentru ce dorești a trece la creștineasca credință?" Răspuns-a ea: "Sunt samarineancă atît cu neamul, cît și cu credința, și la toată lumea am fost soție. Pentru ce să nu-ți spun eu ție tot adevărul? Sunt părtașă a multor răutăți. Iar cînd am auzit că păcătoșii, de nu se vor pocăi și nu se vor face creștini, după moarte vor fi munciiți în focul cel veșnic, am zis în mintea mea ca îndată să mă fac creștină".

Răspuns-a preotul: "Dacă ai fost ca o mare a păcatelor, fă-te de aici înainte liman al mîntuirii; dacă ai fost tulburată de multe vînturi, intră de acum dar întru alinare; și dacă ai fost supusă valurilor celor cumplite, caută de acum roua cea

de dimineață ce se pogoară din cer; și, dacă prin furtuna cea îndelungată ești întunecată, de acum caută pe Ocîrmuitorul cel bun, care fără de primejdie te va povățui în a Sa alinare, acolo unde sînt vistieriile a toată dreptatea, și te sîrguiește să fii moștenitoare a bunătăților celor ce sînt acolo. Iar bogățiile cele pămîntești pe care le ai să le împarți la cei ce au trebuință și să te scapi de amărăciunea păcatului, cum și din întunecarea și focul cel nestins ce te așteaptă pe tine, de nu te vei pocăi".

Evdochia, auzind aceasta, a lăcrimat și, lovindu-se în pieptul său a zis: "Cu adevărat, oare nu este la Dumnezeu vostru milă pentru cei păcătoși?"

Răspuns-a preotul: "Celor păcătoși, care se pocăiesc după primirea semnului credinței, adică a Sfîntului Botez, le iartă Domnul toate păcatele vieții celei din necredința de mai înainte. Iar celor ce petrec în păcate și la pocăință nu gîndesc, nu le dă iertare, și unii ca aceia vor fi munciți fără milostivire".

Zis-a Evdochia: "Spune-mi, părinte, oare socotești că sînt în cer mai mari bucurii și mai scumpe decît acestea care sînt pe pămînt? La noi cu adevărat sînt multe vistierii de aur, de argint și de pietre scumpe, cum și toată veselia și desfătarea. Pe lîngă acestea, avem și îndeustulare de pești, de păsări și

de tot felul de băuturi. Oare mai mult decît acestea se află acolo în cer?" A zis către dînsa preotul: "De nu-ți vei depărta mintea de la înșelă-ciunea lumii acesteia și de nu vei trece cu vederea desfătările cele vremelnice, nu vei putea privi spre viața cea veșnică și nu vei ști desfătările cele negrăite ce sînt întru dînsa și bogățiile cele nespuse. Iar de voiești să le cîștigi pe acelea, uită mîndria și veselia lumii acesteia".

Răspuns-a Evdochia: "Să nu fie aceea, stăpînul meu, ca să iubesc vreun lucru vremelnic și degrabă pieritor mai mult decît viața cea fără de moarte și fericită; ci aceasta este pe care o caut, părinte. Oare dacă voi primi credința creștină, voi putea să am nădejde tare și fără de îndoială cum că voi merge la viața cea fără de moarte, precum zici? Și ce semn îmi dai prin care să mă încredințez eu cum că acelea ce grăiești așa sînt? Prin ce voi cunoaște iertarea multelor mele păcate de la Dumnezeuul vostru? Pentru că de voi da la săraci bogățiile ce le am, întru care pot să mă încredințez încă mulți ani ai vieții mele cu desfătare și veselie, și de-mi voi risipi toate averile mele precum mă sfătuești, iar după aceea nu voi cîștiga cele spuse de tine, atunci cine va fi mai ticăloasă și mai nevoiașă decît mine, cînd nu-mi va rămîne nici o scăpare în cea mai de pe urmă nevoie a mea? Pentru că oamenii pe care cu răutatea mea i-am

mîhnit, dacă voi începe a cere ajutor de la dînșii întru sărăcia mea, aceia, scîrbindu-se, se vor lepăda de mine.

De aceea sînt mîhnită și mă tulbur cu gîndul, fiindcă nu sînt încredințată pentru cele viitoare. Deci îmi trebuie o mare încredințare și întărire întru acelea pe care mi le făgăduiești cu mărime de suflet, spunîndu-mi de milostivirea Dumnezeuului vostru, Care iartă cu înlesnire păcatele celor ce se pocăiesc. Cu adevărat, de mă voi încredința despre aceea desăvîrșit, voi începe cu îndrăzneală a-mi risipi toate ale mele, și mă voi duce unde mă vei chema, și voi sluji acelui Dumnezeu în toate zilele vieții mele. Și, precum am fost altora pildă de fărădelegi, acelorași le voi fi chip ales de pocăință. Dar să nu te minunezi, părinte, de această îndoire a mea, pentru că sînt de așteptat cele ce aud, iar în cărțile noastre și în credința samarineană, în care sînt crescută, niciodată nu le-am auzit și nici urmă n-am aflat cîndva de niște asemenea învățături".

Preotul a zis către dînsa: "Să nu te tulburi deloc, învăluindu-te cu cuget nestatornic, o, Evdochia, și nu-ți lăsa mintea să fie risipită. Căci ceea ce te tulbură este înșelăciune a începătorului răutății, a diavolului, urîtorul mîntuirii tale. Pentru că acel duh făcător de răutate, după ce te-a văzut deșteptîndu-te spre slujba lui Hristos, ca să-ți

risipească mîntuitorul sfat, îndată a pus în inima ta gînduri de îndoire şi de înfricoşare deşartă. În acest fel diavolul nădăjduieşte să te întoarcă de la calea cea dreaptă şi să te întărească iarăşi în viaţa păcătoasă cea mai dinainte. Astfel cu ticăloşie fiind robită, vrea să te tragă în pierzare şi la moarte prin iubirea de lume deşartă şi pătimaşă; că acela este lucrul lui cel viclean. Aceasta este sîrguinţa lui cea mare, să întoarcă pe oameni de la calea cea bună, să-i aducă la îndărătnicie şi să-i facă prieteni şi părtaşi cu el în munca cea veşnică şi în focul cel nestins. Iar de doreşti să afli cu dinadinsul despre bunătatea, negrăita milă şi iubirea de oameni a Dumnezeului nostru de Care ai auzit, să ştii că este gata a primi pe cei ce se pocăiesc, întîmpinîndu-i de departe cu întinse braţe părinteşti şi, iertîndu-le păcatele, le va dărui viaţa veşnică.

Încredinţează cu acestea, ridicîndu-ţi mintea de pe pămînt sus la cer şi, lăsînd grijile cele vremelnice, gîndeşte-te la viaţa veşnică. Încă este trebuinţă pentru aceasta şi de rugăciune cu trezvie şi cu smerenie; căci Dumnezeu numai astfel se împacă cu sufletul şi răsare lumina dumnezeiască într-însul, arătîndu-i tot adevărul. Atunci cunoaşte omul ce este deşertăciunea lumii acesteia atît de vremelnică şi ce este veacul ce va să fie; apoi cît sînt de vătămătoare desfătările vieţii acesteia, cît

de bun este Dumnezeu și cât de nemăsurată este milostivirea Lui.

Așadar, de voiești să mă asculți pe mine și să te mîntuiești, leapădă hainele tale de mare preț și te îmbracă în altele proaste. Apoi, închizîndu-te într-o cămară deosebită a casei tale, să petreci acolo șapte zile și, aducîndu-ți aminte de toate păcatele, și să le mărturisești cu lacrimi lui Dumnezeu, Ziditorul tău. Încă postește și te roagă, ca să binevoiască Domnul nostru Iisus Hristos să te lumineze și să te povățuiască ce să faci ca să-I fii bine plăcută Lui.

Dar să mă crezi că nu în zadar vei face ceea ce te sfătuiesc, că este milostiv și îndurat fără de măsură Stăpînul nostru și are bunătatea de a întîmpina de departe cu darul Său pe cei ce se sîrguiesc a se întoarce către El; căci totdeauna se bucură de pocăința păcătosului".

Preotul, zicînd unele ca acestea și văzînd pe Evdochia că se învoiește cu sfatul lui, s-a sculat să plece, grăindu-i proorocește la sfîrșit acest mîntuitor cuvînt: "Hristos Dumnezeu, Cel ce a îndreptat pe vameș și a miluit pe păcătoasa care a plîns la picioarele Lui, Acela să te îndrepteze și pe tine, să te miluiască și să facă numele tău slăvit peste tot pămîntul. Amin!"

Deci ieșind preotul, fericita Evdochia, nezăbovind întoarcerea sa către Dumnezeu, îndată a chemat pe una din slujnice și a zis către dînsa: "Dacă va veni cineva aici din cei ce voiesc să mă vadă, dorind să intre la mine, să nu spui să sînt acasă și nimeni să nu știe nimic de mine. Ci să-i spui că m-am dus la un sat depărtat, unde voi zăbovi acolo nu puțină vreme, pentru oarecare trebuință. Dar să poruncești și portarului să nu lase aici pe nimeni, ca astfel să înceteze toate lucrurile voastre în casa mea. Iar cei ce fac bucate în toate zilele la masa mea să nu le mai aducă aici, ci să închideți porțile cele mari ale casei pînă ce voi porunci eu a se deschide și toate să le faceți așa ca să semene ca și cum n-aș fi acasă".

În acest chip poruncind slujnicii, s-a întors la fericitul Gherman și i-a grăit: "Rogu-mă ție, părinte, spune-mi ceea ce te voi întreba: Pentru ce voi, monahii, viețuiți în locuri pustii, lăsînd atîta dulceață a vieții din cetate împreună cu oamenii? Oare mai multă plăcere găsiți în pustietăți?"

Fericitul Gherman a răspuns: "Nu, fiică, nimic nu aflăm în pustietăți dintre unele ca acelea pe care le socotești a fi plăcere. Dar lăsăm cetățile și plăcerea lumească și fugim în pustie, pentru ca să scăpăm de deșarta trufie și să omorîm patimile trupesti cu foamea, cu setea, cu ostenelile, cu haine rupte și

cu neajungerea tuturor celor trebuincioase. Astfel ne îndepărtăm de locurile cele lesnicioase de păcătuire, căci cu înlesnire cade în păcat cel ce viețuiește în cetate. Pe de o parte se biruiește de neputința firească, iar pe de alta se înșeală de diavol, de vederea fețelor frumoase și de auzul cuvintelor celor desfrîmate. Pentru că în cetate se nasc gîndurile cele necurate și se întinează sufletul. Iar sufletul, fiind întinat, își are închisă intrarea în Împărăția cerului pînă ce se curățește prin pocăință; pentru că în cer este scaunul luminii celei veșnice, al veseliei adevărate și al dulceților celor nemincinoase, neavînd nici un pic de necazuri și amărăciune, nici de fapte rele.

Iată ai auzit pentru ce ne ducem în pustie: ca să ne păzim de păcat în zilele vieții noastre, iar păcatele făcute să le curățim prin asprimea petrecerii din pustie. În acest chip să ne facem intrare liberă spre fericirea cea cerească. De aceea toată sîrguința și îngrijirea noastră este ca trupurile noastre să le păzim neîntinate de lucrurile necurate, iar mintea noastră s-o păzim nevătămată de gîndurile rele, străină de toată răutatea, vicleșugul, fățarnicia, cîrtirea, clewetirea, zavistia, iuțimea și mînia.

Așa vom fi împreună cu îngerii, precum ne-a vestit Hristos în Evanghelie, cu Sfînta Sa gură. Iar bogățiile nu ajută la nimic, pentru primirea

Împărăției cerului iubitorului care le adună cu nesaț, ci sînt ca un mort ce zace în groapă. Deci, dacă voim să cîștigăm iertare de păcatele noastre, să ne sîrguim în cealaltă vreme a vieții să călătorim pe calea poruncilor Domnului, umblînd pe cărarea dreptății și a adevărului și ca pe o haină să rupem ini-mile noastre cu jale pentru păcate.

Apoi neîncetat să strigăm către Dumnezeu, pentru că numai așa vom șterge necurăția păcatului de care grăiește David: *Învechitu-s-au și au putrezit rănilile mele de către fața nebuniei mele.* Apoi, ce anume cuvinte ni se cade a le cînta de-a pururea în rugăciunea Domnului, același David ni le aduce aminte, zicînd: *Cît sînt de dulci cuvintele Tale gîtlejului meu, mai mult decît mierea, gurii mele.* Și atît sînt de dulci cuvintele Domnului, încît covîrșesc toată dulceața tuturor mîncărilor celor dulci și a băuturilor celor preascumpe și întăresc sufletul mai mult decît mîncarea pe trup. Drept aceea grăiește despre dînsele dumnezeiasca Scriptură: *Vinul veselește, iar pîinea întărește inima omului.* Vinul acela și pîinea însemnează poruncile Domnului nostru Iisus Hristos, care ca niște pîine și vin sînt pentru sufletul omenesc; căci, întru tăria și veselia inimii, scot pe cel păcătos din toate lucrurile necurate, și îndrep-tează pe cel ce se întoarce către Domnul, dacă omul se desprinde de dînsele cu osîrdie și neîncetat.

Deci, lepădînd de pe tine haina cea frumoasă și îmbrăcîndu-te în cea smerită, apropie-te cu tot cugetul spre pocăință prin fapte bune și seamănă lacrimi pe pămînt, ca să seceri în ceruri bucurie și veselie veșnică. Cu plîngere stinge cuptorul greșelilor tale, ca astfel să te învrednicești mîngîierii Domnului și să intri în bucuria dreptilor.

Plîngi pentru fărădelegile tale pe care diavolul le-a îndulcit în inima ta, ca, pentru lacrimile tale, să se apropie de tine îngerul, mijlocitorul mîntuirii. Usucă-ți necurata tină a stricăciunilor în care te-ai tăvălit multă vreme, fiind aruncată și ținută acolo de lucrătorul tuturor răutăților, ca de aici înainte să fii părtașă desfătării raiului. Dă-i vrăjmașului diavol necaz și greutate ca răsplătire, căci el, înșelîndu-te cu plăcerile, te-a îngreuiat cu păcatele. Slujește cu osîrdie lui Dumnezeu, ca să te faci moștenitoare a luminii celei neînserate, și fii ca o albină binelucrătoare, adunîndu-ți dreptate din multe lucruri sfînte, sînguindu-te de-a pururea a plăcea lui Dumnezeu".

Aceste cuvinte ale lui Gherman s-au adîncit foarte mult în inima Evdochiei, cea pregătită de mai înainte cu aducerea aminte a celor zise de dînsul. Deci ea, bolind pentru păcate, în căldura duhului, s-a aruncat înaintea picioarelor lui, zicînd: "Mă rog ție, omule al lui Dumnezeu, lucrul pe care l-ai

început pentru mine, săvârșește-l cu dreaptă credință și pune-mă înaintea Dumnezeului tău, ca să nu fiu de batjocură celor ce voiesc să mă înșele. Ci, săvârșind lucrul început, să mă învrednicesc de fericirea veșnică prin învățăturile tale cele mîntuitoare. Nu-ți lua zugrăvitoarea mînă de pe tăblița cea pregătită, pînă ce desăvîrșit vei închipui pe Hristos în mine".

Gherman i-a răspuns: "Petreci, fiică, întru frica Domnului și, închizîndu-te în cămăruța ta, roagă-te către El neîncetat cu lacrimi, pînă ce-ți va risipi și-ți va curăți toate păcatele și te va face să nu te îndoiești de mila Lui. Căci Domnul nostru Iisus Hristos este bun și milostiv și degrabă îți va arăta mila Sa și cu darul Său nu va zăbovi a te mîngîia".

Acestea zicînd, fericitul Gherman s-a rugat pentru dînsa lui Dumnezeu, și, însemnînd-o cu semnul Crucii, a închis-o în cămăruța ei, făgăduindu-i că va zăbovi pentru dînsa în Iliopolis șapte zile. Evdochia intrînd în cămăruța sa, după ce a petrecut șapte zile în rugăciune și în post, a venit Fericitul Gherman și, deschizînd ușa, i-a poruncit ei să iasă. El a văzut-o cu fața îngălbenită, cu trupul scăzut, mai smerită cu căutătura, mult deosebindu-se cu chipul de asemănarea ei cea dintîi. Luînd-o de mînă, i-a poruncit să șadă. Apoi însuși, rugîndu-se lui Dumnezeu, a șezut cu dînsa,

și o întrebă, zicînd: "Spune-mi, fiică, ce ai gîndit într-acele șapte zile? Ce ai cunoscut, ce ai văzut și ce ți s-a arătat?"

Iar ea a zis: "Îți voi spune, sfinte părinte. Rugîndu-mă șapte zile, așa precum m-ai învățat, iar în noaptea trecută, cînd de asemenea mă rugam, zăcînd cu fața la pămînt în chipul Crucii și plîngînd pentru păcatele mele, a strălucit o lumină mare, mai mult decît razele soarelui. Iar eu, socotind că a răsărit soarele, m-am sculat de la pămînt și am văzut un tînăr prealuminat și înfricoșat, ale cărui haine erau mai albe decît zăpada.

Acela, luîndu-mă de mîna dreaptă, m-a răpit în văzduh și, luîndu-mă pe nor, m-a dus spre cer. Acolo era o lumină mare și preaminunată și am văzut mulțime nenumărată de cei cu haine albe, bucurîndu-se și zîmbind unul către altul și veselindu-se negrăit. Aceia, văzîndu-mă venind către ei, mă întîmpinau cu cetele și cu bucurie mă sărutau ca pe o soră a lor. Apoi, fiind înconjurată și petrecută de aceia, am vrut să intru, fiind dusă în lumina aceea care cu neasemănare covîrșea razele soarelui.

Atunci deodată s-a arătat în văzduh cineva, înfricoșat la chip, înnegrit ca un întuneric, ca și

funinginea, ca și cărbunii, ca smoala și ca o grozăvie ce covârșește toată negreala și întunericul. Acela, cu o căutătură prea groaznică și prea mânioasă privind la mine, cu dinții scrișnind și năvălind fără de rușine, voia să mă răpească din mâinile acelora ce mă duceau. Și a răcnit foarte tare, încît tot văzduhul se umpluse de glasul lui; și zicea, răcnind:

"Au doară și pe aceasta voiești s-o duci în Împărăția cerului? Apoi pentru ce șed eu pe pămînt la vînătoare și îmi pierd în deșert osteneala? Pentru că prin aceasta am întinat eu tot pămîntul cu desfrînarea și pe toți oamenii i-am vătămat cu urîciunea împreunării sale. Căci eu cît meșteșug am și cîtă putere, toată într-însa am sfîrșit-o. Mijlocit-am pentru ea la iubitori de bun neam și preabogați, foarte mulți, din ale căror bogății ce s-au cheltuit pentru dragostea ei, atîta mulțime de aur și de argint a adunat, încît abia se află în împărăteștile vistierii.

Pe aceasta mă lăudam a o avea eu în mâini ca pe un semn purtător de biruință și ca pe o armă nebiruită prin care mă lăudam la oamenii care cad de la Dumnezeu și vin în cursele mele. Iar acum atît de mult voiești a te iuți asupra mea, o, arhanghele al dumnezeieștilor puteri!, încît sub picioarele aceleia spre călcare să mă arunci pe

mine? Au nu sînt destule mîniei tale asupra mea, izbîndirile acelea pe care în toate zilele mi le îndoiești prea cumplit? Ci chiar voiești s-o scoți de la mine pe această roabă, cu atît de scump preț cumpărată?

Acum nimic nu mai este al meu pe pămînt. Și chiar mă tem, ca nu cumva pe toți cîți pînă acum viețuiesc păcătoși, smulgîndu-i din mîinile mele, să-i aduci lui Dumnezeu ca pe niște vrednici și întru moștenirea Împărăției cerului să-i scrii. O, vai de grija mea cea deșartă! O, vai de osteneala mea cea zadarnică! Pentru ce sari așa de cumplit asupra mea?

Lasă iuțimea și slăbește-mi puțin legăturile cu care sînt legat; căci vei vedea cum în clipeala ochiului voi pierde de pe pămînt neamul omenesc și nici moștenire nu-i voi lăsa. Eu sînt aruncat din cer pentru o mică nesupunere, iar tu pe păcătoșii cei cumpliți, care au îndrăznit a-și bate joc de Dumnezeu și mulți ani L-au mîniat mult, îi duci în Împărăția cerească.

Dacă așa îți place ție, apoi adună într-un ceas, din toate marginile pămîntului, pe toți oamenii cei vrednici de pierzare care nu au viață omenească, ci dobitocească și de fiară, și pe toți adu-ți la Dumnezeu; iar eu mă voi ascunde întru întuneric

și întru adînc, în veșnicele munci ce-mi sînt pregătite mie, mă voi afunda!"

Acestea și mai multe a zis acela cu mînie și cu mare iuțime; cel ce mă ducea pe mine căuta groaznic asupra lui, iar spre mine căutînd, zîmbea cu dragoste. Și a venit glas din lumina aceea, zicînd: "Așa este cu plăcere lui Dumnezeu, Celui ce se milostivește pentru fii omenești, că păcătoșii care sînt între dînșii, de vor primi pocăința, să fie primiți în sînul lui Avraam!" Și iarăși se auzi glas către cel ce mă ducea pe mine: "Ție îți grăiesc, Mihaile, păzitorule al legii Mele, du pe aceasta acolo de unde ai luat-o, ca să-și săvîrșească nevoința, pentru că Eu cu dînsa voi fi întru toate zilele ei".

Atunci el îndată m-a adus în cămăruța mea și mi-a zis: "Pace ție, roaba lui Dumnezeu Evdochia! Îmbărbătează-te și te întărește, căci darul lui Dumnezeu este acum cu tine și totdeauna va fi, în tot locul". Eu, din cuvintele lui luînd îndrăzneală, am zis: "Doamne al meu, cine ești Tu, spune-mi, ca să înțeleg cum voi crede în Dumnezeul cel adevărat și cum voi putea cîștiga viața veșnică?" Iar el a răspuns: "Eu sînt începătorul îngerilor lui Dumnezeu și mie îmi este încredințată grija pentru păcătoșii care se pocăiesc, ca să-i primesc pe dînșii și să-i duc în viața cea fericită și fără de sfîrșit. Și

multă bucurie se face cetelor îngerești în cer de cîte ori vine din întunericul păcatului vreun păcătos întru lumina cea curată a pocăinței. Pentru că nu voiește Dumnezeu, Care este Tatăl tuturor, ca să piară sufletul omenesc pe care l-a zidit din început, cu preacuratele Sale mîini, după asemănarea chipului Său. De aceea se bucură împreună toți îngerii, cînd văd vreun suflet omenesc, înfrumusețat cu dreptatea, închinîndu-se Tatălui Celui veșnic; și toți îl sărută, ca pe un frate al lor, de vreme ce, lepădînd întunericul păcatului, se întoarce la Dumnezeul Cel viu, Care le este Tată de obște al tuturor fiilor luminii, și strîns se lipește de El". Acestea zicînd, m-a însemnat cu semnul Crucii, iar eu m-am închinat lui pînă la pămînt și, cînd m-am închinat, acela s-a dus la cer".

Atunci fericitul Gherman a grăit către dînsa: "De acum încre-dințează-te, o, fiică, și nu te mai îndoii, că Dumnezeul cel adevărat stă gata în cer a primi pe cei ce se pocăiesc de păcatele lor și a-i duce pe dînșii întru lumina Sa cea veșnică unde împărătește, înconjurat fiind de sfinții îngeri, slujitorii împărăției Sale, pe care i-ai văzut întru acea cerească lumină. Iată, ai fost privitoare a împărăteștei slave celei fără de moarte a Domnului nostru Iisus Hristos și ai cunoscut cît de grabnic este spre milosîrdie și spre iertarea păcatelor; și cît de degrabă își arată darul Său celor ce doresc a se

împăca cu El. Ai priceput dumnezeiasca Lui slavă și ai văzut curtea cea cerească întru care petrece, plină de frumuseți negrăite. Ai cunoscut cât este de mică și neputincioasă lumina lumii aceștia, împotriva strălucirii aceleia. Deci ce socotești de aceea, și ce gîndești, spune-mi?" Iar fericita Evdochia, avîndu-și mintea neschimbată spre a sluji din toată inima sa lui Dumnezeu, Împăratul slavei, a zis: "Am crezut și cred că nu este alt Dumnezeu: Care mîntuiește pe oamenii cei păcătoși, afară de Acela, ale Cărui porți cerești le-am văzut strălucite cu negrăită lumină".

Gherman a grăit: "Pregătește-te fiică, spre slujba cea cu osîrdie a lui Dumnezeu, îngrijindu-te ca rodul pocăinței tale cel pus în cumpănă să tragă mai mult decît păcatele vieții tale celei dinainte; și să te aduci singură pe tine dar bineprimit lui Dumnezeu, Celui fără de moarte și veșnic. Plîngi și te tînguiește, pînă ce vei spăla toate necurățiile tale desăvîrșit cu lacrimile; și așa te vei învrednici a fi mireasă curată a lui Hristos.

Apoi uită mîndriile tale cele mai dinainte, cum și tinerețile cele vătămătoare care se sălbătesc cu poftele; ca astfel, ca răsplătire, Hristos Domnul să-ți ierte păcatele. Scoate-ți grumazul tău de sub jugul cel greu al robiei celei de rușine pe care ți l-a pus diavolul prin păcate, și vino la jugul cel bun și

ușor al pocăinței celei de viață făcătoare; ca apoi, fiind liberă de păcate, te vei cunoaște pe toți dreptii și pe sfinții îngeri.

Treci către adevărata credință și către întreaga înțelepciune și, avînd bună știință, spune-i în față diavolului cu îndrăzneală: "Nimic din acelea nu-mi este mie parte cu tine, nici ție cu mine, pentru că am aflat pe al meu Stăpîn și Lui m-am dat pe mine însămi, întru veșnică stăpînire. Desăvîrșit am lăsat și am lepădat necurata și întunecata iubire trupească a vechiului meu vrăjmaș și m-am îmbrăcat în haina cea nouă, nestricăcioasă și luminoasă a dreptății; în care, umblînd, voi afla darul lui Dumnezeu care mă mîntuiește în veci. Nu mai am nici o dorință de bogății și nici o iubire a dulceațelor celor lumești, despre care m-am înștiințat că sînt de nimic și rămîn fără preț. Doresc din toată inima și mă sîrguiesc să aflu cele cerești. Deci, o, diavole, du-te departe de la mine, străinule, înșelătorule, furătorule și robule al veșnicului întuneric!"

Cu aceste cuvinte și mai mult întărindu-se, Evdochia a zis către monah: "Cinstite părinte, ce-mi poruncești acum să fac?" Iar el a răspuns: "Voiesc mai înainte de toate să primești semnul credinței, adică Sfîntul Botez, care te va păzi nevătămată în toate zilele tale. Iar eu acum,

Dumnezeu ajutându-mi, mă voi duce la mănăstirea mea. Însă mă voi întoarce iarăși, de va voi Domnul". Iar ea cu lacrimi îl ruga, zicînd: "Nu mă lăsa, domnul meu, nu mă lăsa, mai înainte pînă ce voi putea desăvîrșit a mă întoarce către Dumnezeu și voi cîștiga darul Lui cel așteptat de mine; ca nu cumva vechiul înșelător, văzîndu-mă părăsită și fără de ajutor, să mă atragă unde va voi și să mă întoarcă la stricăciunea vieții celei desfrînate". A zis către dînsa fericitul Gherman: "Această hotărîre spre viața cea mai bună, pe care Dumnezeu o lucrează întru tine, și nădejdea ta cea bună te vor păzi de cursele vrăjmașului de care te temi. Însă petreci încă puțină vreme în smerită rugăciune către Dumnezeu și în mărturisirea păcatelor tale și te îngrijește de primirea Sfîntului Botez. Iar eu degrabă mă voi întoarce la tine, căutînd cele de folos vieții tale, și ți se va da ție ajutorul Sfîntului Duh". Fericitul Gherman, zicînd acestea către dînsa și încredin-țînd-o lui Dumnezeu, s-a dus în calea sa.

După ducerea lui Gherman, fericita Evdochia a petrecut încă cîteva zile în post, nimic altceva neavînd la masă decît numai pîine, untdelemn și apă; iar ziua și noaptea se ruga și plîngea. După aceea, ducîndu-se la episcopul acelei cetăți, care se numea Teodot, s-a botezat de dînsul în numele Sfintei Treimi Celei de o ființă.

După cîtva timp de la luminarea sa, a scris carte de rugăciune la același episcop în care îi făcea cunoscut despre bogăția sa, numărînd-o cu de-amănuntul și rugînd pe episcop s-o ia pentru Hristos. Iar episcopul, citind cartea trimisă către dînsul, a chemat pe fericita Evdochia la dînsul și i-a zis: "Tu, fiică, ai scris scrisoarea aceasta către mine, păcătosul?" Iar ea i-a răspuns: "Eu am scris-o, și acum iarăși mă rog sfinției tale să poruncești iconomului bisericii ca să ia bogăția cea dată de mine și s-o împartă la săraci și la lipsiți, la sărmani și la văduve, precum singur știi; pentru că am aflat că acele bogății ale mele sînt pe nedrept și prin fărădelegi adunate".

Episcopul, văzînd scopul ei cel bun, credința și dragostea ce avea către Dumnezeu, căutînd spre dînsa și cu duhul mai înainte văzînd viața ei ce avea să fie, i-a zis: "Roagă-te pentru mine, soro întru Domnul, ca una ce te-ai învrednicit a te numi mireasă a lui Hristos. Căci urînd necurata iubire trupească, ai iubit curăția; viața cea desfrînată lepădînd-o, ai urmat fecioreștii și întregii înțelepciuni; ai vîndut lumea cea deșartă ca să-ți cîștigi mărgăritarul cel ceresc. Puțină vreme cheltuindu-ți în înșelăciunea păcatului, prin pocăință ți-ai mijlocit veacul cel nesfîrșit în viața cea de sus; avînd moartea înaintea ochilor, nemurirea ai dobîndit.

Tu, care pe mulți la pierzare i-ai atras, acum întru Hristos pe mulți îi vei învia îmbrăcându-te din întuneric în lumina credinței. Vrednică ești a te numi mieluseaua lui Hristos. După numele tău, Evdochia, care înseamnă bunăvoire, bine a voit Domnul pentru tine. Tu, care ai trecut cu vederea pe oamenii cei iubitori de patimi și ai iubit cetele îngerești, roagă-te pentru mine. Iarăși mă rog ție, roaba și prietena lui Dumnezeu, adu-ți aminte de mine în cereasca Împărăție".

Acestea și multe altele vorbind episcopul cu lacrimi, a zis diaconului său: "Cheamă la mine degrabă pe rînduitorul casei de oaspeți bisericești". Acela venind, i-a zis episcopul: "Te știu pe tine om drept, credincios și de Dumnezeu temător, îngrijindu-te de sufletele multora. De aceea îți încredințez ție și pe această roabă a lui Dumnezeu care dorește să sporească spre mai bine, ca și de a ei mîntuire să te îngrijești și pe toate ale sale să le dai lui Dumnezeu prin mîinile săracilor".

Și era acel bărbat preot cu rînduiala, petrecînd în feciorie din tinerețile sale, care toată averea ce îi rămăsese de la părinți o dăruise Sfintei Biserici a lui Dumnezeu și pe sine singur se dăduse spre slujba Domnului. Acela, luînd cu dînsul pe Evdochia, a mers în casa ei și, după ce a intrat într-însa, a chemat Evdochia pe iconomii casei sale

și le-a zis lor: "Aduceți-mi fiecare din voi toate cele ce vă sînt încredințate vouă".

Aceia îndată au adus toate. Și acesta era numărul lucrurilor celor aduse: două greutateți mari de aur, adică douăzeci de mii de bucăți; podoabe alese și de multe feluri, fără de număr; pietre de mult preț și mărgăritare împăratești fără de număr; lăzi cu haine de mătase, două sute șaptezeci și cinci; patru sute zece lăzi cu haine albe de in; o sută șaizeci lăzi de haine țesute cu aur; o sută douăzeci și trei lăzi mari cu haine de tot felul; o sută cincizeci și două lăzi cu alte haine cu pietre scumpe și împodobite cu cusătură de aur; aur mult douăzeci și cinci de greutateți diferite, adică două sute cincizeci de mii de galbeni; douăzeci de lăzi cu lucruri de aromate binemirositoare, treizeci și trei de lăzi de mir curat de India; argint în diferite feluri de vase, ca opt mii de litre; perdele de mătase cusute cu fir, ca la o sută treizeci și două litre; perdele de mătase ca la șaptezeci de litre; iar alte haine și lucruri mai de mic preț erau adunate o mulțime fără de număr.

Afară de aceste mișcătoare bogății avea și averi nemișcătoare, ca: pămînturi, sate, ținuturi din care, în tot anul, se adunau roduri de preț, ca la opt sute două mii. Toate aceste bogății aducîndu-le înaintea picioarelor sfîntului preot, care era

econom al casei bisericești de oaspeți, fericita Evdochia a chemat pe toți servitorii și servitoarele sale și, luînd din ladă două mii de galbeni, i-a împărțit lor; încă și vase, cearșafuri, paturi de mult preț, scaune aurite și toate cele frumoase ale casei cîte erau afară din lăzi, le-a dăruit lor.

După aceea le-a dat cea mai de pe urmă sărutare, zicîndu-le așa: "Eu vă eliberez din robia aceasta de puțină vreme, iar voi, de voiți, sînguiți-vă a vă elibera din robia diavolească. Și vă veți elibera, dacă mă veți asculta pe mine și vă veți apropia de Hristos, adevăratul Dumnezeu. Acela vă va dăruia vouă veșnica libertate, pe care o au fiii lui Dumnezeu, și vă va scrie pe voi printre ai Săi ostași". Apoi întorcîndu-se către preot, i-a zis: "Iată, de acum, domnul meu, ție ți se cuvine să te îngrijești de toate acestea ce-ți sînt puse înaintea și să le rînduiești precum voiești; pentru că eu voi căuta pe Stăpînul, Cel ce mă caută pe mine".

Preotul, minunîndu-se de o schimbare și o pocăință ca aceasta a ei, fără de veste și neașteptată și de o atît de mare căldură ce avea către Dumnezeu, a zis către dînsa: "Fericită ești, Evdochia, căci printr-un lucru ca acesta te-ai făcut vrednică a fi scrisă în numărul fecioarelor lui Hristos. Ai știut ceasul venirii Mirelui și ai înțeles pe ce cale ți se cuvine a intra în casa de nuntă. Cu

adevărat, prin trezire te-ai sîrguit ca să nu rămîi afară din cămară. Candela cu untdelemn ți-ai umplut și nu te va cuprinde pe tine întunericul. Sporește în acea putere făcătoare de bine și Dumnezeu îți va ajuta ție; și te roagă pentru mine păcătosul, ca una ce ești vrednică de ceata sfinților!"

Pe cînd vorbea cu fericita Evdochia, iată a venit cinstitul Gherman, fiind luminat de darul Sfîntului Duh. Și văzînd-o pe ea că-și dăduse averea sa lui Dumnezeu și pe slugile sale le eliberase, acum fiind săracă cu duhul și cu lucrul pentru Hristos, a luat-o și a dus-o în mănăstirea de fecioare pe care o avea în stăpînirea sa în pustie, nu departe de mănăstirea sa cea de bărbați. Și a făcut-o pe ea monahie, și acolo petrecea în ostenelile și nevoințele vieții monahicești, ziua și noaptea slujind lui Dumnezeu.

Deci, avea fericitul Gherman în a sa viață de obște șaptezeci de frați monahi, iar în mănăstirea de fecioare care era la zece stadii depărtare de a monahilor, treizeci de călugărițe. Acolo a rămas și Sfînta Evdochia, care se nevoia mai mult decît celelalte. Și purta haina de la Botez, pe care i-o dăduse episcopul cînd a botezat-o, și pe care n-a dezbrăcat-o niciodată.

După treisprezece luni a murit egumena acelei mănăstiri, cu numele Haritina, care viețuise cu sfințenie, sub a cărei începătorie Evdochia bine a sporit și a învățat Psaltirea pe de rost și toată Sfânta Scriptură citind-o odată cu luare aminte, o înțelegea bine, luminînd-o Duhul Sfînt. Întrecînd pe toate surorile cu ostenelile cele pustnicești, a fost aleasă egumenă de toate cu un glas în locul celei ce murise. Și Dumnezeu n-a zăbovit a mărturisi vrednicia ei și a întări alegerea aceea prin minune, precum se va spune îndată.

Era un tînăr oarecare, unul din iubiții ei de mai înainte, anume Filostrat, foarte bogat. Acela aducîndu-și aminte de dragostea sa de mai înainte cu Evdochia și aprinzîndu-se foarte mult după ea, diavolul întețindu-l spre aceea, gîndea cum ar întoarce-o la viața ei de mai înainte și către fapta sa de rușine. Cugetînd mult la aceea și din zi în zi învăpăindu-se cu mai multă dragoste spre dînsa, a găsit un meșteșug ca acesta: S-a îmbrăcat în îmbrăcăminte monahicească, a luat aur cît putea să ducă, l-a ascuns în haine și a plecat pe jos la mănăstirea Evdochiei, nădăjduind fără de îndoială, că-și va împlini scopul.

Ajungînd acolo și bătînd în poartă, portărița s-a uitat printr-o ferestruică mică și l-a întrebat: "Ce cauți aici, omule?" El a răspuns: "Sunt păcătos.

Am venit să vă rugați pentru mine și să mă învrednicesc de binecuvântarea voastră". Portărița i-a zis: "Frate, locul acesta este neîngăduit pentru bărbați. Dar mergi puțin mai departe de aici și vei afla mănăstirea lui Gherman. Acolo te vei învrednici de rugăciune și de binecuvântare. Iar aici nu sta, nici nu supăra bătînd, că nu vei putea intra". Zicînd acestea, fecioara aceea, a închis ferestruica.

Filostrat, umplîndu-se de rușine și de jale, arzînd și cu iubi-rea spre Evdochia, s-a dus la mănăstirea lui Gherman. Nimerind vreme cu înlesnire, căci a găsit pe fericitul Gherman șezînd lîngă poarta mănăstirii și citind pe o carte, i s-a închinat cu smerenie pînă la pămînt. Apoi, după obiceiul monahicesc, după rugăciunea făcută de sfîntul stareț și după ce Filostrat a luat binecuvîntare de la dînsul, i-a zis lui Cuviosul Gherman: "Șezi, frate, și-mi spune, din ce parte ești și de la care mănăstire?"

El a răspuns: "Părinte, am fost singurul fiu născut la părinții mei, care nu de mult au murit; n-am voit să iau femeie, ci am ales să slujesc lui Dumnezeu în rînduiala monahicească, voind după aceea să-mi caut loc și un povățuitor de la care să învăț viața monahicească. Auzind de sfinția ta, cinstite părinte, am venit cale multă către acest

loc, dorind să cad înaintea sfintelor tale picioare și să mă rog ție ca să mă primești în mănăstirea ta pe mine, cel ce doresc să mă pocăiesc de păcatele mele de mai înainte".

Grăind el acestea, fericitul Gherman se uita cu dinadinsul la el și, cunoscînd pătimașul lui nărav după fața și ochii lui, i-a grăit: "Fiule, de mare osteneală voiești a te apropia, dar nu știu de va fi după măsura puterii tale. Noi, bătrînii, abia putem sta împotriva ispitelor celor grele ale diavolului, care ne îndeamnă spre necurăție; iar tu ce vei face aici în floarea tinereților tale și în anii cei învăpăiați ai aprinderii pătimașe?"

Filostrat răspunse: "Părinte, nu sînt oare pilde ale vieții celei îmbunătățite la tinerii asemenea cu mine care au biruit poftetele? Oare Evdochia aceea a voastră, de care am auzit multe, străbătînd pretutindeni slava despre viața ei cea îmbunătățită, n-a fost tînără și trăită în desfătări, iar acum a alergat la povățuirea voastră și petrece în călugărie statornică, biruindu-și trupul? Iată, nu voi tăcea, părinte, despre aceasta, că prin chipul ei mai vîrtos sînt deșteptat și voiesc să-i urmez. Căci gîndesc la floarea tinereților ei, cît de frumoasă și de bogată, în ce fel de desfătări și-a petrecut anii ei de mai înainte. Apoi, după toate acestea, într-un ceas schimbîndu-se deodată, s-a

dus să slujească lui Hristos, pe calea cea strîmtă și cu scîrbe. Și dacă ea a putut să treacă cu vederea toate și să-și omoare poftele pentru dragostea lui Hristos, apoi de ce, părinte, deznădăjduiești de mine, care sînt parte bărbătească, mai tare decît dînsa? Căci de aș putea s-o văd vreodată, nădăjduiesc să iau atîta tărie spre osîrdia cea caldă și spre nevoință, încît să poată a-mi fi pildă pentru învingerea și izgonirea tuturor ispitelor diavolești, în toate zilele vieții mele".

Auzind asemenea cuvinte, robul lui Dumnezeu Gherman i-a crezut minciuna ca un adevăr, pentru că îl socotea că voiește cu adevărat să slujească lui Dumnezeu; și a grăit către dînsul: "Nu te vom opri, fiule, ca să vezi pe Evdochia și să auzi de la dînsa cuvînt de folos, deoarece prin chipul ei voiești a merge la fapta bună". Deci, chemînd egumenul Gherman pe un cinstit monah bătrîn, care ducea tămîie în mănăstirea de fecioare și pentru alte trebuințe de nevoie era trimis acolo adeseori, i-a zis: "Cînd vei merge în mănăstirea de fecioare, să iei cu tine pe acest frate, să vadă pe roaba lui Dumnezeu Evdochia, că voiește să se folosească de la dînsa și să urmeze vieții ei cea plăcută lui Dumnezeu".

După puțină vreme monahul acela, avînd trebuință a se duce la mănăstirea de fecioare, a luat cu el și

pe acel frate tînăr, precum i se poruncise de egumen. Filostrar, acoperit cu chipul monahicesc ca un lup în piele de oaie, intrînd în mănăstirea de fecioare și văzînd pe sfînta Evdochia, mireasa lui Hristos, s-a mirat de chipul ei cel smerit, de sărăcia ei și de chinuirea trupului. Căci vedea fața ei galbenă, ochii plecați în jos, gura tăcută, hainele proaste, patul așternut cu rogojină și o învelitoare aspră pe el. Deci, găsind el vreme de vorbă (alte monahii stînd departe) a început a povesti către dînsa cu glas lin, grăind astfel: "Ce este aceasta ce văd, o, Evdochia, cine te-a amăgit pe tine care viețuiai în palate asemenea cu cele împărătești și te îndestulai de multe bogății și cu toate plăcerile, fiind în toate zilele în veselie și în bucurie, și te-a depărtat în acest loc pustiu? Cine te-a lipsit de poporul cetății, în care adeseori plimblîndu-te în haine luminoase, toți te cinsteau, se minunau de frumusețea ta și cu glasuri de laudă te fericeau pe tine? Care înșelător te-a adus dintr-atîtea bunătăți, în atîta sărăcie și în această viață urîță? Iată, acum toată cetatea Iliopolis te caută. Ochii tuturor doresc să te vadă. Însăși zidurile preafrumoaselor tale palate se tînguiesc. Eu sînt trimis la tine, să spun despre dorirea poporului și, în numele tuturor, să te rog ca să te întorci în cetate și să mîngîi cu a ta venire mîhnirea poporului pentru tine.

Ascultă-mă, doamnă și urmează-mi. Ieși din locuința aceasta proastă, din sărăcie, din hainele cele zdrențuite, din patul cel tare și intră în palatul tău cel dintîi, în mîngîierile și în desfătările de mai înainte, cu care nu de mult erai îndestulată. Și chiar de ți-ai pierdut bogăția, dînd-o străinilor în zadar, însă sînt gata toți ca iarăși îndată să te îmbogățească.

Pentru ce zăbovești și te îndoiești? Pentru ce, cînd toți îți sînt prieteni și-ți doresc binele, tu te faci însăți vrăjmașă și muncitoare? Au nu-ți este pagubă a ascunde atîta frumusețe a feței într-acest întuneric al viețuirii monahicești? Au nu-ți este pagubă, ca ochii tăi, cei asemenea cu razele soarelui, să-i strici cu netrebnicia plînsului? Ce folos îți este ca să-ți omori tinerescul trup, cel atît de frumos, cu foamea, cu setea și alte cumplite asprimi? Unde îți sînt bunele mirosiri ale parfumurilor tale, cu care, umblînd prin cetate, umpleai văzduhul de bună mireasmă și toți te cinsteau ca pe o zeiță? Iată, după acele plăceri, singură, de voia ta, ți-ai ales partea vieții celei sărăcăcioase și lepădate.

Cui urmezi în atîta rătăcire? Care nădejde deșartă te-a scos din stăpînirea bunătăților atît de multe și din care mai multe era să ai? Cine din oamenii bogați își leapădă înșiși bogăția și o dau altora în

zadar, precum ai făcut tu? Dar știm unde sînt bogățiile cele lepădate de tine; putem cu înlesnire a le lua și a le întoarce în a ta stăpînire; numai întoarce-te în cetate la noi, doamna noastră, Evdochia. Iată și aur destul ți-am adus pentru cale, iar pe celelalte risipite de tine, după ce vei veni în Iliopolis, le vom căuta îndată".

Acestea bîrfindu-le el, Sfînta Evdochia căuta la el cu mînie. După aceea, nesuferind mai mult să asculte viclenele și înșelătoarele lui cuvinte, i-a zis cu mînie: "Dumnezeul izbîndirilor să te certe; Domnul nostru Iisus Hristos, Dreptul Judecător, a Căruia roabă nevrednică sînt, pe tine cel ce ai venit aici cu gînd rău, să nu te lase a te întoarce la ale tale, de vreme ce ești fiu al diavolului".

Aceasta zicînd, a suflat în fața lui și îndată acel mincinos monah, ticălosul înșelător, a căzut mort la pămînt înaintea ei. Iar surorile fecioare, privind la vorba lor, stăteau departe, încît nu puteau înțelege cuvintele grăite de dînșii; apoi, văzînd pe acel om căzînd, din suflarea Evdochiei, mort la picioarele ei, foarte s-au înspăimîntat.

Deci, mai întîi se minunau de un lucru ca acesta ce covîrșea puterea firească și au cunoscut darul lui Dumnezeu într-însa. După aceea au început a se teme ca nu cumva să afle mireni și judecătorii

și, făcând cercetare ca pentru ucidere, le vor arde mănăstirea. Căci elinii, fiind închinători de idoli, urau pe creștini și mănăstirile lor. Deci se sfătuiau între ele, ce să facă, pentru că nu îndrăzneau să întrebe pe Evdochia de lucrul ce se făcuse.

Una dintre dînsele a zis: "Să tăcem acum, de vreme ce este seară și noaptea se începe; însă să ne rugăm Domnului la noapte, doar ne va descoperi pricina morții monahului aceluia și ne va povățui ce să facem". Venind miezul nopții, când avea îndată să se înceapă obișnuita cîntare de miezul nopții, Domnul S-a arătat Evdochiei în vis, zicînd: "Scoală, Evdochia, de preamărește pe Dumnezeuul tău, și nu departe de trupul mort al ispititorului tău, trimis de diavol asupra ta, plecîndu-ți genunchii, roagă-te către Mine și îndată îi voi porunci să se scoale viu. Căci el se va scula cu puterea Mea și va cunoaște cine sînt Eu, Cel în care crezi tu; iar darul Meu în tine mai mult se va înmulți".

Sfînta Evdochia, deșteptîndu-se din somn, a făcut multă rugăciune către Stăpînul ei, și a înviat pe cel mort. Deci Filostrate, sculîndu-se din moarte ca din somn, și cunoscînd pe adevăratul Dumnezeu, de a Căruia milostivire s-a învrednicit, s-a aruncat la picioarele fericitei, zicînd: "Rogu-mă ție, fericită Evdochia, adevărată roabă a adevăratului

Dumnezeu, primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc și iartă-mă că te-am mîhnit cu cuvintele mele viclene și necurate căci am cunoscut cît de bun și de puternic Stăpîn ai".

Fericita Evdochia i-a zis: "Mergi într-ale tale cu pace și să nu uiți facerile de bine ale lui Dumnezeu cele arătate spre tine, nici să te depărtezi din calea cea dreaptă a sfintei credințe ce ai cunoscut-o și pe care o făgăduiești Dumnezeului meu".

Stăpînea atunci în țara aceea împăratul Aurelian; nu acela care după acei ani a fost cezar al Romei, ci altul cu numele aceluia, care se supunea cezarului Romei. Către acela Evdochia a fost clevetită, pentru că adunîndu-se unii din cei mai mari, care fuseseră mai înainte în lume iubiții ei slăviți și de mare neam, și făcînd sfat, au scris împăratului o scrisoare, clevetind că Evdochia a dus cu sine într-un loc pustiu mult aur care se cădea vistieriilor împărătești. Și-l rugau ca să li se dea o ceată de oaste care să meargă să afle pe cea fugită și s-o întoarcă în cetate; iar aurul să-l ia spre paza poporului, de vreme ce ea s-a lipit de credința galileienească ce mărturisește pe un oarecare Hristos, și așa a necinstit pe zei cărora și împărații li se închină.

Aurelian, auzind despre aurul cel mult, s-a învoit cu lesnire la fapta lor. Și îndată, chemînd pe un sutaș, i-a poruncit ca, luînd ostași, să meargă să ia pe Evdochia împreună cu aurul, și s-o aducă înaintea lui. Iar comitele, luînd trei sute de ostași, s-a dus spre pustia aceea unde era Evdochia și mănăstirea de fecioare. Fiind ei pe cale, Domnul S-a arătat Evdochiei în vedere de noapte, zicîndu-i: "Mînia împărătească s-a ridicat asupra ta, însă nu te teme, că Eu totdeauna sînt cu tine". Iar după ce sutașul s-a apropiat cu ceata sa de acea mănăstire feciorească, văzînd zidurile, se opri așteptînd noaptea, căci era la asfințit; și orînduia oastea ca să năvălească noaptea deodată asupra mănăstirii din toate părțile. Dar cînd erau să pornească spre zidurile mănăstirii îndată i-a împiedicat puterea cea mare și nevăzută a lui Dumnezeu, încît ei n-au putut să pă-șească cîtuși de puțin spre mănăstire, în toată noaptea aceea.

Făcîndu-se ziuă, vedeau zidurile mănăstirii, dar nu puteau să vină la dînsule; astfel trei zile și trei nopți ispitindu-se, nimic n-au sporit. Și neștiind ei ce să mai facă, iată a năvălit asupra lor deodată un balaur mare, înfricoșat; iar ei, lepădîndu-și armele, au fugit de frică. Și măcar că au scăpat de dinții balaurului, însă de veninul aceluia n-au scăpat. Căci fiind foarte vătămați de duhul cel purtător de moarte al balaurului, unii dintre dînșii au căzut

deodată și au murit, iar alții, tăvălindu-se abia vii pe cale, erau aproape de moarte. Numai singur comitele cu trei ostași s-a întors la împăratul.

Împăratul, umplându-se de mînie, a zis către boieri: "Ce vom face fermecătoarei aceleia, care a ucis cu farmecele sale atît de mulți ostași de-ai noștri? Căci nu se cuvine ca o faptă așa rea să fie lăsată fără de pedeapsă".

Făcînd sfat, s-a sculat fiul împăratului, zicînd: "Eu voi merge cu mai multă putere de oaste și, dărîmînd locașul desfrînteii, voi aduce pe Evdochia aici". Învoindu-se împăratul cu toți, a doua zi s-a dus fiul împăratului cu ostașii, ca să strice locașul acela pustnicesc și să prindă pe Evdochia. Dar apropiindu-se el pe cale de un sat al tatălui său și inserînd, a voit să rămînă acolo, căci era frumos locul de odihnă. Și, după obiceiul tinerilor, sărînd de pe cal, s-a lovit cu piciorul de o piatră și și-a rănit piciorul foarte încît pe mîinile ostașilor a fost dus pe pat. Iar la miezul nopții, nesuferind durerea ce se înmulțise, a murit; și s-a întors oastea la împăratul, ducînd mort la dînsul pe fiul său.

Împăratul, văzîndu-și deodată mort pe fiul său, a căzut de jale, apoi s-a strîns toată cetatea și s-a făcut țipăt, jelindu-se poporul de moartea fiului

împăratului, și însuși împăratul murea de jale. Și era acolo în popor și Filostrat. Acela, apropiindu-se către cei ce erau aproape de împărat, le-a spus despre Evdochia, cum că este roabă a lui Dumnezeu și nimeni nu poate s-o vatăme, de vreme ce o păzește pe dînsa puterea cerească. Iar de voiește împăratul să-și vadă fiul viu, să trimită cu cinste la dînsa rugămintele, ca să roage pe Dumnezeul ei să-l învieze pe mort. "Căci eu - zicea Filostrat -, am cercat asupra mea puterea rugăciunii ei și a lui Dumnezeu grabnică milostivire". Auzind acea vorbă și puțin venindu-și în putere împăratul și ascultînd de la Filostrat cele ce i s-au întîmplat, a crezut celor povestite. Apoi îndată a trimis la fericita Evdochia pe tribunul său, cu numele Vavila, cu cinstită și smerită scrisoare de rugămintele. Iar acela ajungînd la locaș, Sfînta Evdochia, cu smerenie luînd împărăteasca scrisoare și, închinîndu-se pînă la pămînt, a zis: "Pentru ce împăratul scrie cartea sa către mine, care sînt săracă și păcătoasă?"

Iar tribunul, pînă ce sfînta avea să citească împărăteasca scrisoare, s-a depărtat la oarecare loc deosebit al mănăstirii și a aflat acolo o carte deschisă. Apoi, privind într-însa, a văzut scris aceasta: Fericiți sînt cei ce cearcă mărturiile Tale, Doamne. Și, citind pînă la sfîrșit psalmul acela, a adormit cu capul plecat pe carte. Și a văzut în vis

pe un tânăr luminat care, lovindu-l în coastă cu toiagul ce-l purta, i-a zis: "Scoală Vavilo, mortul te așteaptă pe tine". Vavila, deșteptându-se, s-a spăimîntat de îngereasca arătare și, alergînd, a spus aceea fericitei Evdochia; și o ruga ca degrabă să-l elibereze pe el. Iar ea, chemînd pe toate surorile, a zis către dînsele: "Surorile și maicile mele, ce mă sfătuiți să fac față de cele ce scrie împăratul către a mea smerenie?" Iar ele, ca și cu o gură, au zis: "Darul Duhului Sfînt te va povățui pe tine. Scrie la împă-ratul ceea ce place lui Dumnezeu".

Fericita, rugîndu-se din destul, a șezut și a scris la împăratul astfel: "Eu, o femeie proastă, nu știu pentru ce împărăția ta ai voit a trimite la mine scrisoarea ta? Pentru că sînt ticăloasă și plină de păcate. Și muștrată fiind în conștiința mea de atît de multe fărădelegi ale mele, nu am îndrăzneală către Hristos, Dumnezeuul meu a-L ruga să se milostivească spre tine și să-ți dea pe fiul tău viu. Însă nădăjduiesc la adevărata bunătate și putere a Domnului meu, că, dacă tu cu toată inima vei crede întru adevăratul Dumnezeu, Cel ce înviază morții și vei crede în El cu neîndoire, va arăta spre tine și spre fiul tău mila Sa cea mare. Pentru că nu se cuvine omului să cheme sfîntul și înfricoșatul Lui nume și să se roage pentru orice, dacă mai întîi nu va crede în El cu suflet curat.

Deci, dacă din tot sufletul vei crede, vei vedea puterea cea mare a lui Dumnezeu Celui fără de moarte, de milostivirea Lui te vei învrednici și te vei îndulci de facerile de bine ale Lui". Acestea scriindu-le și pecetluind scrisoarea cu trei semne de cruce, a dat-o trimisului și l-a eliberat.

Iar tribunul, întorcându-se la împărat, nu i-a dat scrisoarea Sfintei Evdochia, ci mai întâi a pus-o pe pieptul mortului, chemînd cu mare glas numele lui Hristos. Și îndată mortul a luat putere de viață, a deschis ochii și a grăit; apoi s-a sculat ca din somn, viu și sănătos, toți mirîndu-se și spăimîntîndu-se de acea preaslăvită minune. Atunci împăratul cu mare glas a strigat, grăind: "Mare este Dumnezeul creștinei Evdochia, adevărat și drept este Dumnezeul creștinesc! Cu dreptate la Tine scapă mulți și prin dreapta credință fac minuni cei ce cred întru Tine, Hristoase, Doamne! Primește-mă și pe mine, cel ce vin la Tine, căci cred în numele Tău cel sfînt și mărturisesc că Tu ești Unul, Adevăratul Dumnezeu sfînt și bine-cuvîntat în veci".

Astfel, crezînd împăratul în Hristos Dumnezeu, s-a botezat de către episcopul cetății, împreună cu femeia sa, cu fiul cel înviat din morți și cu o fiică a lor anume Ghelasia, și a făcut milostenii multe la săraci. Apoi fericitei Evdochia i-a trimis aur din

destul pentru zidirea unei sfinte biserici și a poruncit să se zidească cetate în locurile acelea unde viețuia Sfânta Evdochia, și adeseori scria către dînsa, trebuindu-i sfintele ei rugăciuni. Sporind împăratul întru sfînta credință și în fapte bune, nu după multă vreme s-a odihnit întru Domnul, asemenea și femeia lui. Iar fiul după aceea a fost făcut diacon, apoi, murind episcopul cetății aceleia, s-a făcut episcop în locul lui. Dar încă și sora lui, Ghelasia, trecînd cu vederea deșertăciunea lumii și fugind de nuntă, dîndu-se Domnului spre slujbă, s-a dus în taină, împreună cu doi eunuci ai săi, în mănăstirea Sfintei Evdochia și a viețuit acolo pînă la sfîrșitul său, slujind și bineplăcînd lui Dumnezeu.

Apoi, întărindu-se legea elinească cea fărădelege a închinării la idoli, mulți care slujeau în taină adevăratului Dumnezeu, fiind vădiți de vrăjmașii Lui erau siliți spre aceeași pierzare.

Într-acel timp în cetatea Iliopolis era un ighemon anume Dioghen, rîvnitor al necurațiilor zei și slujitor înfocat al acelora, prigonind mult pe cei ce se lepădau de închinarea idolilor. Acela voise să-și ia femeie pe Ghelasia cea mai sus pomenită, fiică a împăratului. Iar tatăl ei, împăratul Aurelian, nu-l oprea, cîtă vreme era în necredință. Iar după ce s-a luminat cu Sfîntul Botez, atunci n-a voit să-și dea

pe fiica sa unui bărbat necredincios, fără numai dacă ar primi și el credința în Hristos. Apoi, nu după multă vreme, Aurelian murind în dreaptă credință, iar Ghelasia temîndu-se ca nu cumva să fie răpită cu sila spre nuntă de Dioghen, a fugit, precum s-a zis, în mănăstirea Cuvioasei Evdochia. Și nimeni nu putea să știe unde se ascunsese Ghelasia, fără numai se vorbea cum că la Evdochia se ascunde.

Deci, Dioghen ighemonul a trimis cincizeci de ostași ca să prindă prin ispitire pe Evdochia, ca pe o creștină. Dar mergînd ei pe drum, Evdochiei i s-a arătat Domnul, noaptea, zicîndu-i: "Fiică Evdohio, trezește-te și stai în credință bărbătește, că a venit vremea ca să mărturisești numele Meu și să preamărești slava Mea; iată ți s-a gătit nevoința prin care să alergi. Vor năvăli asupra ta îndată niște oameni înfricoșați ca niște fiare, iar tu nu te tulbura și nici nu te înspăimînta, că Eu voi fi cu tine împreună călător și ajutător, întru toate nevoințele și ostenele tale".

Sfîrșindu-se vedenia aceea, ostașii au sărit noaptea peste zidul mănăstirii; care lucru simțindu-l cuvioasa, a ieșit la dînșii întrebîndu-i: "Ce vă trebuie de aici și pe cine căutați?" Iar ostașii au prins-o și o întrebau despre Evdochia. Iar ea le-a

făgădui că îndată le va da în mâini pe Evdochia, numai să-i dea drumul puțin.

Deci, alergînd în biserică și intrînd în Sfîntul Altar, a descoperit chivotul cu preacuratele și de viață făcătoarele Taine ale lui Hristos și, luînd o parte din ele, a ascuns-o în sînul său. Apoi, ieșind la ostași, a zis: "Eu sînt Evdochia! Pe mine să mă prindeți și să mă duceți la cel ce v-a trimis pe voi!" Aceia prinzînd-o, au dus-o pe ea la drum.

Noaptea era fără lună și foarte întunecoasă, iar înaintea sfintei mergea un tînăr preafrumos și luminat, ducînd lumină înaintea și luminînd calea ei. Acela era îngerul Domnului, pe care ostașii nu-l vedeau și nici lumina nu o vedeau, ci numai pe singură Evdochia o priveau. Însă ostașii voiau să pună pe Evdochia pe cal, dar ea nu a voit, ci le-a răspuns: "Aceștia în căruțe și aceștia pe cai, iar eu nădăjduind spre Hristos, Dumnezeuul meu, pe jos, cu bucurie, voi merge". Ajungînd ei în cetate, a poruncit igheumonul să închidă pe Evdochia în temniță, pînă a doua zi.

A treia zi, chemînd pe străjerul temniței, l-a întrebat, zicînd: "N-a dat cineva bucate sau apă fermecătoarei aceleia?" Străjerul a răspuns: "Mă jur pe mila ta, stăpîne al meu, că nici mîncare, nici băutură nu i-a dat ei cineva. Însă am văzut-o, de

cîte ori am privit-o, că era întinsă cu fața pe pămînt, închinîndu-se, precum gîndesc, Dumnezeuului său". Zis-a ighemonul: "Mîine de dimineață voi face cercetare și judecată despre dînsa, că acum mă îndeletnicesc cu alte treburi".

Sosind a patra zi, Dioghen ighemonul a șezut la judecată și a poruncit să-i aducă înaintea pe Evdochia. Și, văzînd-o pe ea cu chipul smerit, în haine proaste și uitîndu-se în jos, a poruncit slugilor să-i descopere fața ei. Și îndată s-a luminat fața cea descoperită a Cuvioasei ca fulgerul. Iar Dioghen, înspăimîntîndu-se de negrăita ei frumusețe și de cinstea feții ei cea strălucită cu dumnezeiescul dar și privind mult spre o frumusețe ca aceea, slăbea tot cu gîndul. După aceea, întorcîndu-se către ai săi, a zis: "Mă jur pe zeul meu, Soarele, că nu se cade să dăm la moarte o frumusețe ca aceasta cu raze de soare. Dar ce vom face, nu știm".

Deci a zis către dînsul unul din cei ce ședeau cu el, îndrep-tător de lege: "Oare se pare măriei tale că frumusețea ei este firească? Nicidecum, ci sînt fermecătorești năluciri. Oare nu știi cît de mult pot fermecătorii? Cred că dacă fermecătoria se va izgoni, îndată nefrumusețea firească se va arăta". Iar ighemonul a zis către fericita: "Spune-ne nouă mai întîi numele tău, neamul și viața ta".

Sfînta, îngrădindu-se pe sine cu semnul Crucii, a zis: "Mă numesc Evdochia, iar de neamul meu și de ce fel de viță sînt, nu este trebuință a afla. Una este de trebuință a ști despre mine, cum că sînt creștină. Iar Ziditorul tuturor, cu negrăita Sa milă, de atîta dar al Său mă învrednicește pe mine nevrednica, încît nu mă oprește a mă numi roabă a Lui. De aceea mă rog ție, o, ighe-moane, nu-ți pierde în zadar vremea cu cuvinte deșarte, ci degrabă fă cu mine ceea ce v-ați obișnuit a face cu ceilalți creștini. Judecă, muncește-mă precum îți place ție și mă dă la moarte; căci nădăjduiesc spre Hristos, Adevăratul Dumnezeuul meu, că nu mă va trece cu vederea și nici nu mă va lăsa".

Iar ighe-monul i-a zis: "La a noastră întrebare, cu atît de multe cuvinte ai răspuns; dar cînd vom începe a te chinui cu multe răni, cît de multe vei grăi? Însă spune-ne nouă îndată, pentru ce ai lăsat cetatea și pe zei fără de cinste trecîndu-i cu vederea, te-ai depărtat în locuri pustii și ai dus împreună cu tine și averea poporului, cu înșelăciune deșertînd vistieriile cetății?"

Sfînta a răspuns: "Pentru ce am lăsat cetatea cu un cuvînt voi răspunde: liberă am fost și, ce am voit, aceea am făcut. Căci care lege oprește pe omul liber să meargă oriunde va voi? Iar pentru aur cine mă întrebă? Voiesc ca să-mi stea de față

cleve-titorul, căci îndată se va arăta că este deșartă clevetirea, și minciuna înaintea adevărului se va stinge. Au doară avere străină am luat eu?" Și făcându-se lungă dispută de amîndouă părțile, iar sfînta aflîndu-se nebiruită în cuvînt și cu credința neschimbată, ighemonul a poruncit să o dezbrace pînă la mijloc și patru bărbați să-i strivească coastele ei, pînă i se vor vedea măruntaiele.

Deci, așa a muncit pe sfînta două ceasuri, dîndu-i crude dureri prin acele cumplite munci. Atunci iarăși a zis către dînsa stăpînitorul: "O, femeie, fie-ți milă de frumusețea ta și jertfește zeilor, ca să nu piară chipul cel bun și frumusețea ta". Zis-a sfînta către dînsul: "Dacă ai fi fost un om cunoscător, ca să judeci drept, ai fi cunoscut și tu folosul tău, ca să crezi în adevăratul Dumnezeu, și ți-ar fi iertat fărădelegile tale ca un milostiv; dar fiindcă conștiința ta te osîndește la moarte, de aceea te așteaptă munca focului celui veșnic".

Atunci, mîniindu-se și mai mult, ighemonul a poruncit s-o dezbrace de tot, s-o spînzure de un lemn și s-o bată și mai tare. Deci, dezbrăcînd-o ostașii, au găsit cutiuța cu partea preacuratului și de viață făcătorului Trup al lui Hristos pe care ea o luase, ieșind din mănăstire. Apoi luînd-o slugile, neștiind ce este, au dat-o ighemonului; iar el deschizînd-o, îndată acea parte a preacuratului

Trup al Stăpînului Hristos s-a prefăcut în foc și în văpaie mare, care, înconjurînd pe slugile tiranului, i-a ars, vătămînd chiar și umărul stîng al ighemonului. Iar el, căzînd la pămînt, striga de durere către soare, că pe acela îl avea el în loc de Dumnezeu, și zicea: "Stăpîne soare, vindecă-mă, că îndată voi da focului pe fermecătoarea aceasta, căci știu că pentru dînsa mă pedepsești, deoarece n-am pierdut-o pînă acum!"

Zicînd acestea, îndată a căzut peste el foc ca un fulger și, arzîndu-i trupul ca un tăciune, l-a lăsat mort, încît cuprinse pe toți frică și spaimă. Iar unul din ostași a văzut pe îngerul lui Dumnezeu luminos stînd lîngă dînsa, ca și cum îi vorbea la ureche și o mîngîia. Apoi i-a acoperit umerii dezgoliți și pieptul cu o pînză mai albă decît zăpada. Ostașul văzînd aceasta, s-a apropiat de sfînta și a zis: "Cred și eu în Dumnezeul tău! Primește-mă pe mine, cel ce mă pocăiesc, roaba Dumnezeului Cel viu!"

Fericita răspunse: "Să fie peste tine, fiule, darul întoarcerii celei bune, că, precum te văd, acum începi a viețui ca un nou născut, și de voiești să te mîntuiești, fugi departe de necredința cea de mai înainte". Grăit-a ostașul: "Mă rog ție, roaba Domnului, milostivește-te puțin și spre ighemon și-i cere de la Dumnezeul tău întoarcere în viață, ca

prin tine să cunoască pe adevăratul Dumnezeu și să creadă într-Însul".

Zicînd acestea, s-a apropiat de lemn și a dezlegat-o. Iar sfînta muceniță, plecîndu-și genunchii, s-a rugat mult; după aceea s-a sculat și a strigat cu mare glas: "Doamne, Iisuse Hristoase, Cel ce știi tainele oamenilor, Cel ce ai întărit cerul cu cuvîntul și toate le-ai făcut cu înțelepciune, poruncește ca, prin voia Ta cea tare și puternică, să învieze toți cei arși de focul cel trimis de la Tine; ca mulți din cei ce sînt credincioși să se întărească la sfînta credință iar necredincioșii să se întoarcă la Tine, Dumnezeul cel veșnic, pentru a se preamări preasfînt numele Tău în vecii vecilor".

După aceea, s-a apropiat de cei morți și fiecăruia, luîndu-l de mîină, îi zicea: "În numele Domnului nostru Iisus Hristos, Cel ce a înviat din morți, scoală-te și fii sănătos ca și mai înainte". Și așa, unul cîte unul deșteptîndu-i și sculîndu-i ca din somn, pe toți i-a făcut vii cu puterea lui Hristos.

Făcîndu-se aceste preaslăvite minuni și toți privind la ele cu negrăită mirare și spaimă, deodată s-a făcut țipăt și plîngere lîngă locul cel de judecată, pentru că la comitele Diodor, cel ce stătea acolo cu oastea, venise vestea despre moartea năprasnică a Firminei, femeia lui, care, înăbușindu-se în baie, s-

a lipsit de viață. Diodor, rupându-și hlamida la vestea neașteptată, fiind cuprins de mare jale și tînguindu-se, alerga acolo unde i se spusese că îi este femeia moartă și au alergat după dînsul mulți din popor.

Apoi s-a dus acolo și Diogen ighemonul, cel sculat din morți, ca din somn, și văzînd cu adevărat femeia cea moartă a comitelui, s-a întors la Sfînta Evdochia și a zis către dînsa: "Cred cu adevărat că Dumnezeuul tău este cu neasemănare mai mare și mai puternic decît zeii noștri. Deci, dacă voiești să înmulțești și să întărești în mine această credință, care s-a început și este încă slabă, mă rog ție, vino cu mine la Firmina cea moartă, pe care dacă o vei scula din morți, atunci nelepădîndu-mă, nici îndoindu-mă, voi crede desăvîrșit în Dumnezeuul tău". A grăit lui Sfînta Evdochia: "Nu numai pentru tine va face Dumnezeu voia Sa, din nemăsurată milostivire, dar și pentru toți cei ce doresc să intre în Împărăția Lui! Deci, să mergem unde zici și Dumnezeu să ne ajute!"

Mergînd ei împreună cu poporul, i-au întîmpinat cei ce duceau patul cu trupul cel mort, și Sfînta a poruncit să stea patul. Apoi, lăcrimînd, s-a rugat destul și a luat de mîină pe cea moartă și a zis cu mare glas: "Dumnezeule Cel mare și veșnic, Doamne, Iisuse Hristoase, Cel ce ești Cuvîntul

Tatălui, prin Care se scoală morții, binevoiește, rogu-mă, să faci această mare minune, spre încredințarea celor ce stau înaintea; poruncește Firminei să învieze și dă-i duh de pocăință, ca să se întoarcă la Tine, Dumnezeu Cel pururea viu și veșnic!"

Așa rugându-se sfânta, îndată Firmina s-a sculat de pe pat și tot poporul a strigat cu glas ca și cu o gură, grăind: "Mare este Dumnezeu Evdochiei, adevărat și drept este Dumnezeu creștinilor; te rugăm pe tine, roaba Dumnezeului Celui viu, mîntuiește-ne și pe noi, căci credem în Dumnezeu tău!"

Diodor, văzîndu-și femeia sa vie, s-a umplut de negrăită bucurie și, aruncîndu-se la picioarele cuvioasei, a zis: "Mă rog ție, roaba lui Hristos, fă-mă și pe mine creștin; căci acum am cunoscut cu adevărat cine și cît de mare este Dumnezeu Căruia Îi slujești". Și a fost botezat Diodor, femeia lui și toată casa, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfîntului Duh, cum și mulți din popor. Asemenea s-a botezat și Dioghen cu toată casa sa, care a petrecut neschimbat în sfînta credință pînă la sfîrșitul său.

După acestea Cuvioasa Evdochia petrecea în casa lui Diodor după dorința lui, și învăța cuvîntul lui

Dumnezeu pe creștinii cei din nou luminați. S-a mai întâmplat că, într-o grădină din apro-piere, un tânăr anume Zinon, care dormea la amiază, a murit, fiind vătămat de veninul unui balaur purtător de moarte. Iar maica acelui tânăr, fiind văduvă, se tînguia nemîngîiată pentru dînsul, că era singurul născut al ei. Înștiințîndu-se despre aceea mielușeava lui Hristos, Evdochia, a zis lui Diodor: "Să mergem să mîngîiem pe văduva aceea care plînge; și vei vedea minunata milostivire a Dumnezeului nostru". Deci mergînd, a găsit pe tânăr umflat foarte tare, și învinețit de veninul balaurului.

Apoi zis sfînta către Diodor: "Acum este vremea să se arate credința ta ce o ai spre Dumnezeu. Roagă-te, ridicîndu-ți ochii ini-mii sus, și să înviezi pe mort". Diodor a răspuns: "Doamna mea, roaba lui Hristos, sînt nou în credință și ochii inimii mele nu pot a-i întări în Dumnezeu, neclintit cu gîndire la El". Sfînta i-a zis: "Eu cred Dumnezeului meu cu neîndoire, că pe păcătoșii ce se pocăiesc îi ascultă și le dă degrabă răspuns cererilor lor. Deci, cheamă cu tot sufletul pe Domnul Cel Atotputernic și va face cu noi mila Sa".

Atunci Diodor, plecîndu-și grumazul și bătîndu-și pieptul, a început cu lacrimi a grăi cu mare glas înaintea tuturor: "Doamne Dumnezeule, Care pe

mine nevrednicul, păcătosul și necredinciosul ai binevoit a mă chema la sfânta credință în Tine și pe această cinstită a Ta roabă ai trimis-o la noi spre mîntuirea sufletelor noastre, auzi și a mea păcătoasă și nevrednică rugăciune, știind credința mea cea neschimbată și neîndoită către Tine, și poruncește tînărului cel omorît de balaur să învie, întru slava Ta, ca și de el și de tot duhul să se preamărească sfîntul Tău nume în veci". Astfel rugîndu-se Diodor, a zis către cel mort: "În numele lui Iisus Hristos, Cel răstignit în zilele lui Pilat din Pont, scoală-te, Zinone!" Mortul îndată s-a sculat, a pierit vinețea trupului său și s-a făcut trupul lui sănătos ca mai înainte. Și toți slăveau pe Dumnezeu, Făcătorul cerului și al pămîntului, și au crezut în El.

Vrînd să se ducă poporul, a zis către dînșii fericita mieluşea a lui Hristos, Evdochia: "Îngăduiți puțin, fraților, căci încă mai are a se preamări Hristos, Mîntuitorul nostru!" Ascultînd-o poporul, sfînta s-a rugat către Dumnezeu, iar balaurul acela care-l vătămase pe tînăr, fiind izgonit de un foc minunat, fugea şuiерînd înfricoşat, aruncîndu-se și înfuriindu-se înaintea tuturor, dar s-a sfărîmat și a pierit.

Atunci, toți cei ce priveau la aceea, mergînd cu femeile și cu copiii la episcopul Iliopolei, au primit

Sfântul Botez. Iar Cuvioasa Evdochia s-a întors la mănăstirea sa și viețuia în obișnuitele sale osteneli monahicești. Însă venea uneori și în cetate, întărind pe credincioși, iar pe necredincioși încredințându-i și aducându-i la Hristos Dumnezeu.

Și a trăit, după botezul ei, cam cincizeci și șase de ani și s-a sfârșit prin chinuire astfel: Murind în creștineasca credință Dioghen ighemonul, a venit în locul lui alt ighemon, anume Vichentie, om mînios și vrăjmaș creștinilor. Acela, auzind cele despre Cuvioasa Evdochia, a trimis ostași de i-au tăiat cînstitul ei cap. Și astfel, Prea Cuvioasa Muceniță Evdochia s-a sfârșit prin tăiere de sabie, în luna lui martie, în ziua dintîi, întru Domnul nostru Iisus Hristos, Căruia se cuvine slava, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

